

ORGAN PROWADZACY: Miasto Kielce

Zatwierdzono przez organ prowadzący

Kielce, dnia 08.04.2024r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu

mgr Grzegorz Jowiński

Pieczęć i podpis

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 27 IM. KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO
W KIELCACH**

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH I ROZWOJOWYCH

Opracowano na potrzeby przygotowania Wniosku o dofinansowanie projektu w ramach konkursu ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

NR NABORU FESW.08.02-IZ.00-001/24

Działanie 08.02. – PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO

Charakterystyka

Kielce to miasto na prawach powiatu i stolica województwa świętokrzyskiego. Położone jest w południowej części centralnej Polski i stanowi rdzeń aglomeracji kieleckiej i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF).

W 2024 roku Miasto Kielce jest organem prowadzącym dla 33 szkół podstawowych do których uczęszcza ogółem 12523 dzieci, w tym 6444 chłopców (M) oraz 6079 dziewczynek (K).

Obraz i koncepcja pracy szkoły

Do Szkoły Podstawowej nr 27 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Kielcach, znajdującej się przy ul. Marszałkowskiej 96 uczęszcza w roku szkolnym 2023/2024 666 dzieci, w tym 332 dziewczynek (K) i 334 chłopców (M) w czym z terenów wiejskich 22 dziewczynki (K) 17 chłopców (M). W szkole zatrudnionych jest 70 nauczycieli w tym 62 (K) i 8 (M) oraz kadra niepedagogiczna stanowiąca 20 K i 4 M, ogółem 24 osób.

Jak wynika z wielu raportów i opracowań kształcenie w szkole podstawowej stanowi fundament wykształcenia, który musi być poprzedzony dbałością o rozwój poznawczy, emocjonalny, społeczny ucznia. Już na etapie kształcenia podstawowego istnieje potrzeba właściwego wprowadzenia ucznia w świat wiedzy i nabywania umiejętności oraz wdrażania do sumiennego wykonywania swoich obowiązków. Ważny jest rozwój kompetencji zarówno przedmiotowych jak i doradztwa zawodowego na poszczególnych przedmiotach w realizowanym procesie kształcenia ogólnego. Szkoła podstawowa powinna dbać o interdyscyplinarne łączenie wiedzy podczas realizacji wyznaczonych programowo zakresów tematycznych i pojęciowych. Ten proces umożliwi wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności niezbędne do funkcjonowania w życiu szkolnym i pozaszkolnym przy rozwiązywaniu różnych problemów, ze szczególnym uwzględnieniem wyboru właściwej ścieżki zawodowej na przyszłość. Ważne jest by szkoła dbała z najwyższą starannością o nabywanie przez uczniów umiejętności w zakresie komunikacji w języku ojczystym (z uwzględnieniem problemów logopedycznych) oraz umiejętności matematycznych. Oferta zajęć pozalekcyjnych powinna stanowić płaszczyznę do rozwijania zainteresowań uczniów oraz zapewnić wyrównywanie szans edukacyjnych. Osiągnąć to można poprzez niwelowanie deficytów rozwojowych starannie dobranymi metodami nauczania oraz różnymi formami organizacji zajęć, a także poprzez spektrum środków dydaktycznych adekwatnych do poruszanych zagadnień tematycznych.

Działania edukacyjne nakierowane na pobudzenie rozwoju poznawczego i społecznego ucznia, przynoszą najlepsze rezultaty, gdy proces ten rozpoczyna się od najwcześniejszych lat szkolnych. Warunkiem niwelowania późniejszych niepowodzeń szkolnych jest wczesne rozpoznanie

pojawiających się problemów w zrozumieniu pojęć oraz opanowaniu wiedzy. Podejmowanie przemyślanych, skutecznych działań zapobiega trudnościom w nauce, przyczynia się do zniwelowania dysharmonii i zaburzeń rozwojowych, wyrównuje zaniedbania środowiskowe oraz skutecznie i efektywnie asymiluje uczniów (w tym uczniów pochodzenia ukraińskiego).

Zgodnie z realizowaną przez nas podstawą programową „[...] Szkoła zapewni bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki uwzględniając indywidualne możliwości potrzeby edukacyjne ucznia, a kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu między innymi wprowadzać uczniów w świat wartości, współpracy, solidarności, altruizmu, wskazywać wzorce postępowania i budowania relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia, formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób”.

W społeczeństwie obserwuje się wzrost przeświadczenia o potrzebie kształcenia w celu późniejszego rozwoju zawodowego. Analizując sytuację naszych absolwentów wiemy, że okres szkoły podstawowej ma istotne znaczenie dla ich dalszej kariery szkolnej oraz losów życiowych. Wyrównywanie szans edukacyjnych powinno być postrzegane jako jedno z najważniejszych zadań stojących przed systemem edukacji każdego cywilizowanego państwa.

Uczniowie nie biorący udziału w zajęciach pozalekcyjnych wykazują trudności z opanowaniem wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej dla danego przedmiotu.

Badania potwierdzają, że uczeń wypracowuje aż 51% możliwości intelektualnych do 12 roku życia. W tym okresie kształtuje się ciekawość świata, pewność siebie, samodzielność, umiejętność współpracy z innymi oraz ważne postawy etyczne takie jak przekonanie, że słowo działa więcej niż krzyk, że nie warto oszukiwać oraz, że pomaganie innym może sprawić radość.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki głównym celem działania naszej szkoły jest tworzenie warunków do prawidłowego, harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży aby osiągnąć optymalny sukces edukacyjny wyznaczony przez wymagania programowe.

W celu prawidłowego zbadania potrzeb uczniów konieczne jest również kształcenie nauczycieli w zakresie m.in. umiejętności logopedycznych, terapii sensorycznej oraz edukacji włączającej tak by móc dostosować wymagania edukacyjne do możliwości uczniów oraz planować pracę dydaktyczną i wychowawczą, a stosowane instrumentarium dydaktyczne przyczyniło się do efektywnego procesu uczenia się uczniów.

Zachodzące zmiany edukacyjne oraz nowe wyzwania w zakresie organizacji pracy metodycznej są przesłanką do podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli. Efektywne doskonalenie nauczyciela gwarantuje skuteczne nauczanie, a co za tym idzie uczenie się dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE). Biorąc pod uwagę pogłębiające się nierówności szkolne, niezbędną jest integracja wokół treści nauczania oraz poruszanych na zajęciach problemów.

Przygotowanie merytoryczne nauczycieli nie idzie w parze z rzetelnym przygotowaniem metodycznym. Problem stanowi fakt, iż wiedza psychologiczno-pedagogiczna zdobyta w trakcie studiów nie przekłada się na praktyczne działania dydaktyczno-wychowawcze. Nauczyciel który nie został w pełni przygotowany do realiów pracy pedagogicznej przez uczelnię wyższą trafia do szkoły, środowiska, w którym od pierwszego dnia projektuje i planuje działalność edukacyjną i staje się za nią odpowiedzialny. Skutkiem tego jest powstanie problemu polegającego na tym, iż nauczyciel nie zawsze rozumie istotę rozwoju zawodowego i związku między własnym rozwojem, a rozwojem i potrzebami swoich podopiecznych. Wyniki prowadzonych w naszej szkole badań prowadzą do różnorodnych refleksji m.in. tego, iż nauczyciele nisko oceniają swoje umiejętności w interdyscyplinarnym projektowaniu sytuacji edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego. W większości nauczyciele naszej szkoły na etapie własnej drogi edukacyjnej nie mieli możliwości poznania współczesnych dróg rozwoju zawodowego uczniów – nowych profesji:

- Influencer;
- Youtuber;
- Vloger;
- Broker informacji;
- Personal shopper;
- Wedding planner.

Za priorytetowe umiejętności te uznało ponad 52% badanych nauczycieli w tym 32 K i 4 M. Można na tej podstawie wyciągnąć wniosek, iż nauczyciele pragną doskonalić umiejętności, które pozwalają im spełnić wymagania współczesnej szkoły, co potwierdzają wyniki prowadzonych badań, potrzeb nauczycieli w zakresie przygotowania ich do kreowania interdyscyplinarnego modelu kształcenia.

Faktem jest, iż dzieci i młodzież z różnego rodzaju utrudnieniami w rozwoju i niepełnosprawnościami stanowią integralną część młodego pokolenia.

Edukacja, w wymiarze integracji społecznej stanowi wielką szansę wychowania młodego pokolenia winny sposób niż dotychczas. Integracja jest nowym modelem edukacji, który jest przeciwieństwem selekcji szkolnej i pozaszkolnej oraz alternatywą dla odseparowania pedagogiki ogólnej od specjalnej, a co za tym idzie dzieci zdrowych od niepełnosprawnych.

Głównym celem jest stworzenie takiej aranżacji przestrzeni szkolnej, która sprzyjać będzie aktywności w procesie uczenia się dzieci o różnym poziomie rozwoju poznawczego i sprawności psychofizycznej.

W ostatnich latach zauważalny jest wzrost zainteresowania kształceniem organizowanym w ramach integracji społecznej.

Celem przeprowadzenia niniejszej diagnozy jest zbadanie potrzeb szkoły podstawowej, nauczycieli oraz uczniów w klasach III-VII.

- I. **Analiza sytuacji problemowej i potencjału w okresie ostatnich 12 miesięcy (od 1 września 2023 roku do kwietnia 2024) dotycząca dzieci uczęszczających do naszej szkoły.**

Razem uczniowie w szkole w kl. III-VII: 422

Liczba uczniów w poszczególnych grupach wiekowych z podziałem na płeć

Klasa	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Razem
III	36	33	69
IV	42	33	75
V	53	40	93
VI	39	42	81
VII	47	57	104
Razem	217	205	422

W ramach projektu w roku 2024 będą to dzieci w klasach IV- VIII.

Liczba uczniów z orzeczeniami, opiniami i specyficznymi trudnościami w nauce

Specyfikacja problemów rozwojowych.	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Razem
orzeczenia PPP	4	10	14
opinie PPP	48	18	66
niedostosowani lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym	0	0	0
ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	3	27	30
wykazujący zaniedbania środowiskowe	2	1	3
z rodzin dysfunkcyjnych o niskich dochodach	12	10	22
Z niepełnosprawnością	8	8	16

dzieci z rodzin uchodźców wojennych	15	24	39
korzystający z pomocy finansowej (zapomogi, inne)	8	7	15

II. Analiza sytuacji problemowej i potencjału w okresie ostatnich 12 miesięcy (od 1 września 2023 roku do kwietnia 2024) dotycząca nauczycieli - zasoby kadrowe.

Jak wskazują wyniki badań zawarte w LUBELSKIM ROCZNIKU PEDAGOGICZNYM, T. XLI, z. 4 – 2022 r., zawód nauczyciela w dalszym ciągu jest zaliczany do jednego z bardziej sfeminizowanych zawodów. W znacznym stopniu dotyczy to pracy w szkolnictwie podstawowym i średnim oraz ośrodkach wychowawczych. Dominacja statystyczna kobiet w zawodzie nauczyciela, szczególnie na poziomie edukacji podstawowej niemal we wszystkich krajach świata jest faktem również w naszej szkole.

Liczba nauczycieli w podziale na: zakres posiadanych kwalifikacji i kompetencji oraz ze względu na płeć.

Ilość nauczycieli, w tym:	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Razem
Ilość nauczycieli uczących w placówce	62	8	70
Ilość nauczycieli dyplomowanych	38	5	43
Ilość nauczycieli z uprawnieniami do nauczania drugiego przedmiotu	42	5	47
Pedagog	1	0	1
Pedagog specjalny	1	0	1
Psycholog	1	0	1
Doradca zawodowy	0	0	0
Kadra niepedagogiczna	20	4	24
Logopeda	0	0	0

Z uwagi na fakt, iż 3 nauczycieli logopedów zatrudnionych jest dodatkowo jako nauczyciel przedmiotowy liczba godzin przeznaczonych na terapie logopedyczną jest znacznie ograniczona. Dodatkowo w szkole zatrudnieni są nauczyciele – doradcy zawodowi którzy ukończyli studia podyplomowe jednakże zauważają potrzebę aktualizowania wiedzy i umiejętności praktycznych w przedmiotowym zakresie.

- III. Analiza sytuacji problemowej i potencjału w okresie ostatnich 12 miesięcy (od 1 września 2023 roku do kwietnia 2024) dotycząca zaplecza technicznego oraz infrastruktury placówki.

Liczba sal lekcyjnych	28
Liczba sal komputerowych	2
Liczba stanowisk komputerowych na pracownię	27
Opis stanu technicznego wyposażenia placówki oraz opis infrastruktury (sale - metraż dostępny dla dzieci)	<p>Tablica interaktywna 5 szt.</p> <p>Ekran 13 szt.</p> <p>Rzutniki + Projektorów 11 szt.</p> <p>Telewizor 3 szt.</p> <p>Radiomagnetofon 32 szt.</p> <p>sale w dobrym stanie technicznym (metraż -1712 m2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - siłownia zewnętrzna - plac zabaw - boisko Orlik do piłki nożnej - bieżnia
Opis innych specjalistycznych sal i/lub pracowni	<p>Pracownia językowa – słuchawki dla uczniów, monitor dla nauczyciela, tablica multimedialna.</p> <p>Kulinarna – w pełni wyposażona pracownia kuchenna.</p> <p>Pracownia robotyki i VR.</p>

Pomoce dydaktyczne - sprzęt

Nazwa pomocy dydaktycznych - sprzęt	Liczba sztuk
Komputer stacjonarny	54
Laptop	0
Tablet	0
Ekran	13

Tablica interaktywna	5
Rzutniki/ projektor multimedialny	11
Telewizor	3
Radiomagnetofon	32

Środki dydaktyczne

Nazwa środków dydaktycznych – zużywalnych	Liczba sztuk
Mapy tematyczne	45
Figury geometryczne	30
Cyrkle tablicowe	2
Linijki	27
Plansze ściennie tematyczne (biologiczne, matematyczne, fizyczne, geograficzne)	43
Szary papier	93 arkusze
Markery do papieru i tablic sucho ścieralnych	42 komplety
Koszulki	300 sztuk
Bindownica plus akcesoria (grzbiety i okładki)	1 bindownica, grzbiety 40 szt., okładki 80 sztuk

Z uwagi na brak wielofunkcyjnych środków dydaktycznych, które umożliwiają wspomaganie rozwoju ucznia oraz praktycznej umiejętności wykorzystania nabytej wiedzy efektywna praca nauczyciela jest ograniczona. Ponadto brak pomocy dydaktycznych adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb każdego ucznia stanowi problem w zakresie zrozumienia przez niego wymagań edukacyjnych, szczególnie mocno dostrzegana jest zależność w pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

IV. Diagnoza potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów w klasach III-VII w naszej szkole.

W badaniu wzięło udział 131 uczniów, w tym 64 K i 67 M, z klas III-VII.

Diagnozę przeprowadzono z wykorzystaniem poniższych narzędzi:

- kwestionariusz ankiety dla nauczycieli;
- kwestionariusz ankiety dla uczniów;
- kwestionariusz wywiadu z dyrektorem szkoły;
- analiza dokumentacji szkoły.

Wyniki przeprowadzonych badań ilościowych i jakościowych wskazują na pilną potrzebę organizacji zajęć pozalekcyjnych rozwijających oraz wyrównujących dla uczniów kl. III-VII, a w roku realizacji projektu dla uczniów klas IV -VIII.

Biorąc pod uwagę fakt, iż poruszane zagadnienia świadomości ekologicznej stanowią powszechny problem społeczny, tworzenie grup uczniowskich niejednorodnych wiekowo nie jest barierą do organizowania zajęć w ujęciu interdyscyplinarnym (społecznym i przedmiotowym). Forma organizacji zajęć umożliwiająca udział dzieci w różnym przedziale wiekowym będzie sprzyjać kooperacji i komunikacji. Takie podejście pozwoli na budowanie wspólnot uczniowskich, bez sztywnego podziału na klasy czy wiek, bowiem istotne będzie by stworzona płaszczyzna edukacyjna umożliwiła uczniom wzajemną pomoc i wsparcie poprzez pełnienie ról: lidera, przewodnika, opiekuna.

POTRZEBY UCZNIÓW

lp.	Zdiagnozowane potrzeby dzieci i młodzieży (uczniów) w wieku 9-13 lat	Liczba uczniów	K	M
1.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania przyrodnicze	67	30	37
2.	Potrzeba zdobycia wiedzy w zakresie korzyści płynących z działań na rzecz ochrony środowiska, w tym owadów	67	30	37
3.	Potrzeba umiejętnego motywowania w systematycznym poszukiwaniu i zdobywaniu wiedzy	131	64	67
4.	Potrzeba pracy zespołowej, w tym nabycia umiejętności współpracy w grupie	131	64	67
5.	Dostęp do zasobów bibliotecznych oraz instytucji popularyzujących osiągnięcia nauki	131	64	67

6.	Potrzeba identyfikowania swoich predyspozycji i zainteresowań	131	64	67
7.	Brak umiejętności określania swoich zdolności i preferencji zawodowych (co chciałbym/chciałabym robić w życiu co sprawi mi satysfakcję)	131	64	67
8.	Potrzeba wiedzy praktycznej (konkretnych przykładów) na temat doradztwa zawodowego jako warunku wyposażania ucznia w informacje o obszarach doradztwach zawodowego tj. poznanie siebie, moje zainteresowania, co robię dobrze, co robię źle?	131	64	67
9.	Trudności w rozwiązywaniu zadań tekstowych i niskie osiągnięcia edukacyjne z zakresu matematyki, potrzeba wsparcia w przygotowaniu do egzaminu zewnętrznego ósmoklasisty	64	34	30
10.	Trudności w rozwiązywaniu zadań tekstowych i niskie osiągnięcia edukacyjne z zakresu matematyki w klasach IV -VIII	64	34	30
11.	Brak motywacji do uczenia się. Zaniżona samoocena.	64	34	30
12.	Potrzeba organizacji zajęć w terenie – plenerowych, w tym wyjazdów edukacyjnych i warsztatów ze specjalistami	67	30	37
13.	Brak akceptacji własnej osoby, niskie poczucie wartości spowodowane niepowodzeniami szkolnymi oraz zbyt dużymi oczekiwaniami, które mogą być niemożliwe do spełnienia.	131	64	67
14.	Brak aktywności pozalekcyjnej i pozaszkolnej z powodu sytuacji społecznej ucznia – niska	131	64	67

	świadomość kulturowa rodziny.			
15.	Poczucie wstydu, alienacji z powodu dysfunkcji językowych	4	1	3
16.	Potrzeba realizacji zajęć z wykorzystaniem nowoczesnego instrumentarium dydaktycznego	131	64	67
17.	Stygmatyzacja i wykluczenie społeczne ze względu na cechy osobiste, orientację seksualną, pochodzenie etniczne, czy jakiegokolwiek inne różnice, może prowadzić do poczucia niższej wartości.	131	64	67
18.	Poczucie braku wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców - rodziny prowadzącego do osamotnienia oraz zrozumienia odrębności / inności w tym niepełnosprawności i braku tolerancji.	131	64	67
19.	Trudności z przetwarzaniem bodźców sensorycznych, co wpływa na zdolność skutecznej komunikacji oraz umiejętności współpracy i pracy zespołowej.	67	30	37
20.	Brak dostatecznej wiedzy na temat ochrony środowisk i klimatu.	67	30	37
21.	Niedostateczna ilość wiadomości przekazywanych podczas lekcji na temat kultury regionu i dawnych zawodów.	67	30	37

Razem uczniów w badaniu 131 w tym 64 K.

Dodatkowo z prowadzonych diagnoz: obserwacji nauczycieli, pedagoga specjalnego oraz orzeczeń oraz opinii PPP uczniowie wymagają objęciem wsparciem specjalistycznym z zakresu logopedii. Uczniów z takimi potrzebami jest 4, 1 K i 3 M.

V. Diagnoza potrzeb w zakresie rozwoju zawodowego, w tym nabywania kwalifikacji oraz doskonalenia kompetencji kadry pedagogicznej.

Dbłość o wysoką jakość kształcenia to poza indywidualnym podejściem do każdego ucznia wyróżnik najlepszych systemów edukacyjnych. Odpowiednie przygotowanie nauczycieli ich ustawiczny, wielokierunkowy rozwój to jeden z wielu i zarazem najważniejszy czynnik decydujący o jakości, efektywności i atrakcyjności naszych usług edukacyjnych. Obecna edukacja stawia przed nauczycielem nowe wyzwania w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także umiejętności z zakresu doradztwa zawodowego uwzględniającego wymagania współczesnego rynku pracy (nowych zawodów). Przygotowanie współczesnego nauczyciela nie może prowadzić jedynie do wyposażenia go w encyklopedyczną ustrukturyzowaną wiedzę i techniki jej transmisji lecz ukształtowania w nim bogatej osobowości i uświadomienie, że podstawowym warunkiem skuteczności nauczania i wychowania jest przekroczenie granic własnych możliwości. Nieprzewidziane i zaskakujące problemy z jakimi zmierzyć się muszą nauczyciele w naszej szkole wymuszają na nich gotowość do podejmowania nie tylko nowych, trudnych zadań, ale do kreatywnego wychodzenia im naprzeciw.

Według raportu Delorsa edukacja XXI wieku winna być oparta na 4 podstawowych filarach: uczyć się aby wiedzieć, uczyć się aby działać, uczyć się aby być, uczyć się aby żyć wspólnie.

Uczniowie od najmłodszych lat są uczestnikami prowadzonego przez nauczycieli, rodziców dyskursu o ważności nauki jako czynnika sukcesu w uczeniu się przez całe życie. Elastyczność naszej oferty edukacyjnej, różne możliwości budowania sukcesu ucznia, waga odpowiedzialności nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów czy terapeutów jest warunkiem posiadania wysokich kompetencji specjalistycznych i psychologicznych nauczyciela. Szczególnym aspektem takiego stanowiska jest zwrócenie uwagi na zdolności i uzdolnienia uczniów zarówno w kwestii sprawności manualnej jak i predyspozycji do nauki przedmiotów ścisłych. Odpowiednie przygotowanie kadry pedagogicznej naszej szkoły i jej ustawiczny wielokierunkowy rozwój, to jeden z wielu i zarazem najważniejszy czynnik decydujący o jakości edukacji i jej efektywności.

Z licznych badań wewnętrznych i obserwacji własnych wynika, że system kształcenia nauczycieli nie spełnia oczekiwań zarówno nauczycieli, społeczeństwa jak i MEiN. Nie najlepiej przygotowuje się nauczycieli do podejmowania w sposób nowoczesny konkretnych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych szczególnie w odniesieniu do dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE).

Niezbędnym warunkiem inteligentnego działania jest wiedza o otaczającym świecie, a zatem potrzeby uczenia nigdy się nie kończą. Tylko taka edukacja może odegrać znaczącą rolę w gospodarczym, społecznym i kulturowym rozwoju społeczeństwa. W szkole nowego wymiaru nabiera rola nauczyciela, którego zadaniem jest wprowadzenie ucznia w świat wartości, kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego doświadczania zmiany. Wymaga to od nauczycieli skoncentrowania

się na rozwoju osobowości ucznia poprzez odkrywanie i rozwijanie jego kreatywnego potencjału, nabywania kompetencji społecznych, zdobywania wiedzy i samodzielności – kompetencji według modelu 4K – jako narzędzia do osiągnięcia sukcesu. Edukacja wyznacza nauczycielowi rolę wspierania ucznia w jego rozwoju w ten sposób, by jego własna aktywność prowadziła do osiągania pełnych i satysfakcjonujących efektów na miarę własnych możliwości.

Jak wskazano w analizie obecnej sytuacji w naszej szkole zatrudnionych jest 70 nauczycieli (62 K), którzy dostrzegają ten problem. Na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród kadry dydaktycznej zdiagnozowano następujące problemy i potrzeby nauczycieli zatrudnionych w naszej szkole:

Lp.	Potrzeby nauczycieli	Liczba nauczycieli, w tym K
1.	Potrzeba nabycia wiedzy i kompetencji w zakresie badania predyspozycji i potencjału ucznia zarówno w aspekcie SPE.	28 (23K)
2.	Potrzeba wsparcia specjalistycznego, kompetencyjnego w pracy z uczniem ze SPE.	3 (2 K)
4.	Potrzeba nabycia umiejętności w zakresie projektowania i planowania pracy w wymiarze międzyprzedmiotowym/interdyscyplinarnym w tym doradztwa zawodowego.	30 (24K)
5.	Potrzeba wsparcia finansowego w zakresie wysokich kosztów związanych z nabyciem kwalifikacji oraz podnoszeniem kompetencji, wynikająca z bariery i sytuacji ekonomicznej nauczycieli.	30 (24K)
6.	Potrzeba aktualizacji wiedzy nauczycieli z zakresu doradztwa zawodowego i wykorzystania TIK w organizowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego.	30 (24K)
7.	Potrzeba zdobywania umiejętności w podejmowaniu innowacyjnych rozwiązań metodycznych w kreowaniu wielopłaszczyznowej aktywności uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem metody projektu.	30 (24K)
8.	Potrzeba doskonalenia w zakresie rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów.	30 (24K)

Liczba nauczycieli którzy wzięli udział w badaniu: 30.

VI. Diagnoza potrzeb w zakresie wyposażenia szkoły niezbędnego do prowadzenia zajęć.

Jak wynika z danych zawartych w analizie, szkoła nie posiada specjalistycznych pomocy dydaktycznych w zakresie kształtowania umiejętności matematycznych u dzieci z SPE. Dodatkowo brakuje również pomocy specjalistycznych z zakresu doradztwa zawodowego i efektywnej komunikacji, co bezpośrednio przekłada na niskie poczucie własnej wartości, brak empatii, agresję i zaburzone kody językowe. Ponadto, ograniczone możliwości lokalowe nie pozwalają na dywersyfikację poszczególnych pracowni. Brak poniżej wskazanych pomocy uniemożliwi poprowadzenie zajęć w sposób efektywny, a tym samym osiągnięcia celu przedsięwzięcia dotyczącego podniesienia jakości i skutecznego włączenia dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi i zapobiegania pogłębianiu stwierdzonych deficytów rozwojowych. Brak wsparcia terapeutycznego, specjalistycznego rezonuje nieporadnością dziecka w systemie szkolnym, a pojawiające się trudności w przyswajaniu treści określonych podstawą programową dla danego przedmiotu mogą w konsekwencji doprowadzić do skierowania dziecka na kształcenie w szkole specjalnej.

W związku z powyższym konieczne jest wyposażenie szkoły w:

1. Monitor interaktywny który wspiera pracę z uczniem ponieważ z uwagi na trudności edukacyjne, brak sukcesów szkolnych czy obniżoną motywację do nauki uczniowie niechętnie uczestniczą w zajęciach specjalistycznych, gdyż wymaga to od nich dodatkowego zaangażowania i mierzenia się z problemami. Konieczne jest zatem wprowadzać w pracę podczas zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej atrakcyjne metody i narzędzia, które stworzą optymalne warunki do usprawniania słabszych obszarów. Mózg nie lubi nudy, potrzebuje wyzwań, pracy ciała i dobrej zabawy, lepiej wówczas chłonie wiedzę i umiejętności. Takie warunki zapewnić może wykorzystanie w trakcie zajęć monitorów interaktywnych. Korzyści dla ucznia wynikające z pracy z monitorem interaktywnym to przede wszystkim:
  - usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej – poprzez zaangażowanie ucznia polegające na manipulowaniu, przesuwaniu elementów, pisaniu czy rysowaniu, rozwija się kluczowa dla umiejętności m.in. prawidłowego pisania, współpraca ręki i oka,
  - poprawa koncentracji uwagi – skupianie uwagi na obserwowanych na monitorze materiałach, a także możliwość wpływania na ich kształt, formę, przyczynia się do wydłużania koncentracji, co może przynieść wymierne skutki edukacyjne w postaci wzrostu osiągnięć szkolnych dziecka,
  - usprawnianie funkcji wzrokowo-przestrzennych, kluczowych m.in. w procesie uczenia się matematyki – praca z monitorem interaktywnym stanowi doskonałą okazję do rozwijania

orientacji przestrzennej, w kierunkach, mentalnej osi liczbowej, tworzenia konstrukcji przestrzennych czy dostrzegania figury i tła,

- rozwijanie motoryki małej – uczniowie angażując ręce, dłonie i palce w czynności związane z przesuwaniami wyświetlanych na monitorze materiałów, często wykonują ćwiczenia obręczy barkowej, a także całej ręki, co w efekcie może wpływać korzystnie na rozwój w/w sfery,
- usprawnianie motoryki dużej – ćwiczenia angażujące całe ciało, polegające np. na naśladowaniu ruchów postaci wyświetlanych na monitorze poszerza zakres jego sprawności oraz zwiększa jego świadomość. Wykonywanie ruchów naprzemiennych pobudza półkule mózgowie do współpracy i tworzenia nowych połączeń neuronalnych,
- ćwiczenie funkcji słuchowych – pełnią one znaczącą rolę w procesie czytania i pisania, zatem wykorzystywanie ich podczas pracy z monitorem interaktywnym pomoże w rozwijaniu tej sfery. Może się także przyczynić do poprawy uwagi słuchowej oraz zwiększyć pojemność jej pamięci,
- rozwijanie funkcji poznawczych – np. pamięć, uwaga, koncentracja, myślenie logiczno-arytmetyczne, wnioskowanie, mogą być usprawniane dzięki zabawom z monitorem interaktywnym. Wszelakie formy gier pamięciowych np. memory, zapamiętanie ciągu obrazków czy słów oraz zabawy matematyczne połączone z manipulacją na ekranie stanowiąc będą dla rozwoju dziecka okazją do przyjemnego usprawniania funkcji deficytowych,
- wspieranie motywacji do wysiłku poznawczego – ogromną korzyścią pracy z monitorami interaktywnymi jest niemal natychmiastowa informacja na temat wykonanego ćwiczenia oraz możliwość poprawiania własnych rekordów, co może stanowić mechanizm wzmacniający upór, a także motywację do nauki. Zaciekawienie treściami pojawiającymi się na ekranie, angażującymi wiele sfer rozwoju dziecka niemal równocześnie wspiera ciekawość poznawczą i zachęca do dalszej nauki, zwłaszcza dzieci, które na swojej drodze edukacyjnej napotykały liczne trudności,
- inspirowanie, zabawa – stwarzając sprzyjające warunki do nauki, pobudzając zaangażowanie uczniów i sprawiając, że ćwiczenia wywołują u nich przyjemne emocje, mamy większą szansę na usprawnienie obszarów deficytowych oraz na to, że dzieci chętnie będą przychodziły na nasze zajęcia. Monitor interaktywny z pewnością może pomóc nauczycielowi w zbudowaniu atrakcyjnego dla ucznia i jednocześnie rozwijającego warsztatu pracy,
- praca nad emocjami i sferą społeczną – wykorzystanie filmików, gier i ćwiczeń może także wesprzeć kompetencje emocjonalne uczniów. Radząc sobie z porażką, frustracją, rywalizując w bezpiecznych warunkach nabierają umiejętności radzenia sobie z różnymi stanami emocjonalnymi i zyskują wiedzę nt. strategii rozwiązywania sytuacji trudnych. Ponadto praca

ta rozwija zdolności współpracy z rówieśnikami, uczy czekania na swoją kolej, a także komunikowania się w sposób zrozumiały dla otoczenia.

Mówiąc o korzyściach płynących z wykorzystania monitorów interaktywnych w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi warto również zaznaczyć, iż podobne uzyska nauczyciel, gdyż on również podlega procesom uczenia się. Rozwija się u niego kreatywność, zyskuje lepsze relacje z uczniami, a prowadząc z nimi ćwiczenia sam usprawnia swój mózg. Obopólne korzyści płynące z prowadzenia zajęć dla uczniów z wykorzystaniem monitorów interaktywnych stanowią dla Państwa inspirację do poszukiwania nowych sposobów pracy z uczniami, którym potrzeba więcej uwagi, gdyż mają problemy w nauce. Wprowadzenie monitorów jako jednego z elementów działań terapeutycznych czy wyrównawczych zachęci uczniów do aktywnego udziału w zajęciach, co sprzyjać będzie procesowi uczenia się.

2. Zestaw pomocy logopedycznych. Program podnoszący sprawność językową u dzieci z opóźnionym rozwojem mowy. Część pierwsza jest oparta na materiale Nieliterowym, część druga została stworzona z użyciem tekstu. Umożliwia oddziaływanie terapeutyczne w przestrzeni słuchowo-wzrokowo-ruchowej, swobodny wybór materiału spośród bogatego pakietu ćwiczeń pogrupowanych tematycznie (np. stany emocjonalne, czasowniki, homonimy). Sprawdzi się w pracy z dziećmi z obniżoną percepcją m.in. dzięki zastosowaniu realistycznej grafiki i powiększonych ilustracji. Zadaniem programu jest osiągnięcie poziomu języka pozwalającego dziecku na swobodne i prawidłowe komunikowanie się z jego najbliższym otoczeniem. Program będzie wykorzystany jako narzędzie wspomagające rozwijanie mowy, w tym również u uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
3. Uniwersalne narzędzie, typu podłoga interaktywna do prowadzenia zajęć z kilku zakresów tematycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z SPE, które jest mobilne i które można zainstalować w istniejących pomieszczeniach szkoły. Urządzenie interaktywne, zwane także podłogą interaktywną jest niezbędnym edukacyjnym środkiem dydaktycznym, umożliwiającym realizację założonych celów edukacyjnych i terapeutycznych. W odniesieniu do wspierania rozwoju dzieci, w tym dzieci ze SPE, umożliwia ono realizację specjalistycznych zajęć terapeutycznych wyznaczonych przez wymagające spersonalizowanego podejścia Indywidualne Programy Pracy Edukacyjno-Terapeutycznej (IPET) uczniów. Edukacja, terapia i profilaktyka realizowana z wykorzystaniem urządzenia zapewni w pełni indywidualną organizację szczególnych warunków skutecznej stymulacji rozwojowej. Do warunków tych należy np. rodzaj bodźców wizualnych, akustycznych i kinestetycznych, występujących w zadaniach dedykowanych urządzeniu aplikacji dydaktyczno-terapeutycznych. Praca z urządzeniem i współdziałającym z nim pakietem szeregu

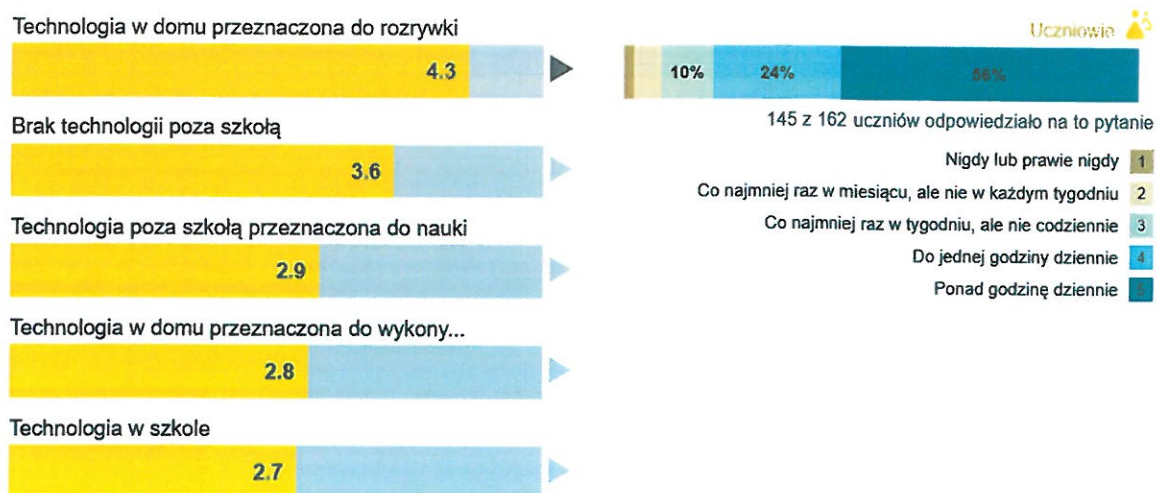

aplikacji, stanowi istotne wsparcie w organizacji zajęć specjalistycznych, np. w pracy z dziećmi o nieharmonijnym rozwoju, z deficytami rozwojowymi, czy dzieci szczególnie uzdolnionych. Zadania i ćwiczenia realizowane mogą być między innymi z wykorzystaniem pakietu multimedialnego „SPE- ASD” w którego skład wchodzi aplikacja „Nasze Emocje”. Jej przeznaczeniem jest kształtowanie teorii umysłu u uczniów, trenowanie rozpoznawania emocji oraz rozwijania zdolności odczuwania i rozumienia empatii.

Wykorzystanie w pracy placówki pozwoli aktywnie włączyć multimedia do edukacji i oświaty, budować kompetencje kluczowe, w tym kompetencje cyfrowe wszystkich osób zaangażowanych w proces dydaktyczno-wychowawczy (uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników). Będzie to sprzyjać integracji społecznej i przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, uczyni proces nowoczesnym i społecznym. Opinie w zakresie potrzeb cyfrowych zostały uzyskane za pomocą narzędzia SELFIE. Badana grupa to 1 dyrektor oraz 2 wice dyrektorów, w związku z tym wynik jest na poziomie 300%, 31 nauczycieli oraz 162 uczniów, co daje 125%. Narzędzie nie posiada możliwości zapisania raportu w wersji PDF w języku polskim, w związku z tym została dołączona wersja w języku angielskim.

Najważniejsze wnioski: - szkoła posiada strategię cyfrową jedynie na poziomie 3.6, - umiejętności cyfrowe nauczycieli nie przekroczyły poziomu 4.3, - umiejętności cyfrowe uczniów nie wskazują wiarygodnych danych, ponieważ np. technologia w domu przeznaczona do rozrywki jest na poziomie 4.3 oraz odpowiedzi: brak technologii poza szkołą jest na poziomie 3. 6.

Uczniowie

VII. Diagnoza potrzeb rodziców w zakresie efektywnej współpracy ze szkołą – dwutorowość oddziaływań wychowawczych i dydaktycznych.

1. Rodzice często w sposób niedostateczny przygotowani są do pełnienia funkcji rodzicielskich. Przeciętny współczesny rodzic jest w trudnej sytuacji, zabiegany, przeciążony namiętnymi zadaniami i obowiązkami wynikającymi z potrzeby zapewnienia bytu rodzinie, niejednokrotnie nie pamięta, nie znajduje czasu na wsparcie swojego dziecka w pojawiających się problemach szkolnych. W efekcie nie jest w stanie zapewnić należącego środowiska sprzyjającego edukacji swojego dziecka z uwagi na niewystarczające zasoby finansowe- ekonomiczne. Niskie dochody na osobę w rodzinie powoduje brak możliwości inwestycji finansowej w rozwój edukacyjny dziecka.
2. Współpraca szkoły z rodzicami, która stworzy szansę odwrócenia niepokojącego zjawiska zagubienia rodziców w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.
3. Pomoc w rozpoznawaniu możliwości rozwojowych dziecka poprzez jego fachową obserwację i podejmowanie wczesnej interwencji specjalistycznej, uzgadnianiu wspólnych kierunków i zakresu działań, co pozwoli na wczesne rozpoczęcie terapii pedagogicznej lub skierowanie do specjalistów.
4. Dostosowana oferta w zakresie zajęć dodatkowych do indywidualnych potrzeb dziecka.
5. Śledzenie postępów ucznia.

Rekomendacje

Udział uczniów w zajęciach zaplanowanych w ramach projektu pozwoli na stworzenie płaszczyzny wielokierunkowej aktywności uczniów w różnych formach organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Dodatkowo realizacja projektu pozwoli na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów pochodzących z różnych środowisk ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin nie mogących samodzielnie finansować dodatkowych zajęć dziecka.

Planowane zajęcia sprzyjać będą wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci mających trudności w uczeniu się, spowodowane deficytami rozwojowymi czy też szczególnymi uzdolnieniami.

Uczestnictwo w zajęciach przyczyni się do:

- poszerzenia wiedzy na temat tożsamości regionalnej, dziedzictwa przyrodniczego i zielonych kompetencji,
- poszerzenia wiedzy teoretycznej i umiejętności podstawowych w zakresie nauk o ekologii,
- rozwoju uzdolnień uczniów i zainteresowań dzieci wg ich potrzeb,
- rozwijania poznawczych i społecznych umiejętności ucznia,
- wzmocnienia poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości,

- kształtowania w uczniach szacunku dla autorytetów przy jednoczesnym zadbaniu o wyrażanie własnego zdania.

Uczestnictwo w projekcie uczniów o różnym poziomie rozwoju poznawczego społecznego i emocjonalnego będzie fundamentalnym „kamieniem milowym” w przygotowaniu do edukacji na kolejnym etapie kształcenia a następnie rozwoju zawodowego. Ważną rolą będzie tworzenie klimatu bezpieczeństwa, swobody, wzajemnego porozumienia się, chęci działania i eksperymentowania.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 27
im. K. K. Baczyńskiego
25-549 Kielce, ul. Marszałkowska 96
tel. 41 367 64 88 fax. 41 367 69 25
NIP 959-11-99-095, REG. 000694860
(1) PKD 8520Z

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej Nr 27
im. K. K. Baczyńskiego w Kielcach

mgr **Małgorzata Sowa**